

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 3 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра
Яцика (2025–2026 н.р.)

1. Поміркуй на тему «Моя мама – найкраща у світі». Напиши про це висловлення (6–8 речень). – 12 балів

12 балів – роздум розгорнуто послідовно і повно;

- має структурну завершеність;
- доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримано;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

Мінус 0,5 бала за помилку (змістову, в структурі тексту, орфографічну, лексичну, граматичну, пунктуаційну тощо).

2. Вибери із дієслів минулого часу потрібну форму та встав у речення.

А) Учні першого класу _____ в шкільному саду маленьке зайченя (знайшов, знайшла, знайшли);

Б) Я _____ рано (прокинувся, прокинулась, прокинулись);

В) _____ сади, луги, діброви (зацвів, зацвіла, зацвіли);

Г) На базар _____ матуся (пішов, пішла, пішли);

Г) «З країни Каруселії, Весняної, веселої, Подзенькуючи в дзвоники, _____ коники» (притупотів, притупотіла, притупотіли) (Т.Коломієць);

Д) «Он рибки _____, Пливуть із глибини» (затремтів, затремтіла, затремтіли) (М.Рильський). – 6 балів (1 бал за одне правильно доповнене речення).

3. Доповни речення потрібними за змістом словами. Запиши їх, добери до кожного слова по 3 синоніми та по 3 антоніми.

Сніг _____ несподівано. Лапатий-прелапатий...

_____ сонце, ось-ось відлига струмочками _____ ... (А. Давидов). – 10 балів (1 бал за правильно доповнені дієслова; по 0,5 бала за кожен правильно дібраний синонім та по 0,5 бала за кожен правильно дібраний антонім).

4. Постав літери в алфавітному порядку і напиши їх: А, В, Г, Б, І, Д, Е, Є, Ж, З, И, І, Ї, Й, К, Л, Н, М, Т, П, Р, С, О, У, Ф, Ю, Ц, Ч, Ш, Щ, Ъ, Х, Я. Подані нижче слова напиши в алфавітному порядку зверху вниз (стовпчиком). Доповни їх, де необхідно, іменниками. Вияви серед них ті, в яких допущені помилки, і напиши їх правильно. Виділи закінчення в усіх словах.

Яблучний _____, абрикосове _____, подвір'я, граєця, св'яті, маріупольські _____, Волинь. – 7 балів (2 бали за поставлені літери в

алфавітному порядку; 5 балів за правильно написані та поставлені в алфавітному порядку слова, виділені в них закінчення, дібрані іменники).

РАЗОМ 35 БАЛІВ

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 4 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра
Яцика (2025–2026 н.р.)

1. Пофантазуй про казкову країну всемогутніх героїв, одним із яких є ти. Придумай цій країні назву. Напиши про це висловлення «Якби я був (була) всемогутнім (всемогутньою), то я б перетворив (перетворила) зло на добро» (10–12 речень). – 12 балів

12 балів – фантазію-уяву розгорнуто послідовно і повно;

- має структурну завершеність;
- доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримано;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

Мінус 0,5 бала за помилку (змістову, в структурі тексту, орфографічну, лексичну, граматичну, пунктуаційну тощо).

2. Доповни речення одним потрібним дієсловом, що в дужках.

- А) Білі хмари _____ по небу (ходять, пливуть, літають, стоять);
Б) Сонечко _____ за гай (упало, лягло, стало, сіло);
В) Сніг _____ на поріг (трусився, падав, лився, гепав);
Г) Пташки навесні собі _____ гнізда (в'ють, роблять, будують, складають);
Ґ) Музика _____ на вулиці (майорить, брязчить, лунає, стоїть);
Д) _____ весна прекрасна (наздогнала, принеслася, прилетіла, надійшла)
– 6 балів (1 бал за одне правильно доповнене речення).

3. Перепиши текст, уставляючи пропущені літери та добери влучні слова. Підкресли в другому реченні головні й другорядні члени. Визнач частини мови всіх слів першого речення.

1. В осін...ому лісі (віє, пахне, чується) _____ грибами, стиглими грушами, м...ятою, смородиною. 2. Звідкись вітерець приніс духм...яний (аромат, настій, дух) _____ суниці. 3. Початок жовтня був (нагрітим, теплим, опаленим) _____. 4. Суниці посеред ос...ні знову (зацвіли, забуяли, замайоріли) _____. 5. Де галявину сон...чко зігрівало більше, можна було збирати ще один (збір, жнива, урожай) _____. – 7 балів

Правильно вжиті орфограми та правильно дібрані слова – по 0,5 бала (всього – 5 балів). Правильно підкреслені головні й другорядні члени речення – 1 бал. Правильно визначені частини мови – 1 бал.

4. Подані слова розташуй в алфавітному порядку зверху вниз. Добери до них близький за значенням вислів і напиши їх.

Мовчати, забути, лінуватися, принижуватися, втікати.

Байдики бити, гнути спину, накивати п'ятами, проковтнути язика, викинути з голови. – 7 *балів* (5 балів за правильно дібрані близькі за значенням вислови – 1 бал за 1 вислів; 2 бали за правильно розташовані в алфавітному порядку слова).

5. Постав наголос у слові.

Равлик, степи, сестра, вишиванка, вишивка, перемога. – 3 *бали* (0,5 бала за кожне слово із правильним наголосом).

РАЗОМ 35 БАЛІВ

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 5 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра
Яцика (2025–2026 н.р.)

1. Уяви, що ти виграв (виграла) один мільйон гривень і поміркуй у формі есе (до 1 сторінки), на що ти витратиш ці гроші. – 12 балів

12 балів – послідовно, повно розгорнуто тему роздуму;

- висловлювання структурно завершене;
- вжито доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримане;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

2. Доповни речення однорідними додатками.

А) Густий дим окутав _____ , _____ , _____ (воду, ліс, стіл, луки, степ, телефон);

Б) Почастуєш друзів _____ , _____ , _____ (телефоном, яблуками, книгами, чаєм, іграми, цукерками). – 6 балів (1 бал за кожен правильно доповнений однорідний додаток).

3. Напиши правильно слова, вставляючи замість крапок пропущену літеру або де потрібно апостроф, розкрий дужки, зніми ризик: без...аконний, білісін...кий, варварс...кий, (Д/д)ень (У/у)чителя, (П/п)ридніпровська залізниця, д...сятий, дит...ясла, підніс...я, полум...я, п...ю, лін...ки, сил...ний. – 6 балів (0,5 бала за кожне правильно написане слово).

4. Розподіли слова в два рядки: а) без префіксів; б) з префіксами.

Вічний, омріяний, надпитий, привезений, сільський, прибуття, розклад, змити, милий, веселун, невірний, квітнути. – 6 балів (0,5 бала за кожне правильно розподілене слово).

5. Перепиши речення і підкресли другорядні члени речення.

На тоненькій гілочці дружно сиділи маленькі жовтодзьобі горобенята. – 5 балів (1 бал за кожне правильно підкреслений другорядний член речення).

РАЗОМ 35 БАЛІВ

**Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 6 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра
Яцика (2025–2026 н.р.)**

Завдання 1. За допомогою суфіксів -ськ-, цьк-, -зьк- утворіть від поданих слів прикметники.

Полтава, Франція, Київ, Немирів, Туреччина, Запоріжжя, Черкаси, Галичина, Кам'янець, Вільнюс. – 5 балів, кожна правильна відповідь – 0,5 бала.

Завдання 2. Розставте розділові знаки. Зробіть синтаксичний розбір останнього речення, над кожним словом напишіть, якою частиною мови воно є.

- 1) Сонце схилилося до обрію і небо повільно рожевіє.
- 2) Коли в лісі затишє вітер чути як співає струмок.
- 3) Осінній лист кружляючи падає на стежку що веде до річки.
- 4) Ніхто не чув щоб Іванко образив молодших.
- 5) Коли на серці спокій і радість тоді весь світ здається добрішим. – 7 балів.

Завдання 3. Запишіть слова, знявши риси.

пів/острів, водо/спад, пів/яблука, під/віконня, що/разу, на/жаль, не/хай, де/небудь, з/під/гори, по/своєму. – 4 бали

Завдання 4. Доберіть із довідки фразеологізм до кожного речення.

1. Почувши результати конкурсу, Марта була...
2. Увесь день хлопці замість допомоги по господарству лише...
3. Після перемоги команди радість у школі зросла...
4. Після дзвінка на перерву учнів з класу...
5. Молодий учитель знав правила правопису...
6. Побачивши грозову хмару, хлопець щодуху...

Довідка: як свої п'ять пальців, як гриби після дощу, накивати п'ятами, байдики бити, як вітром здуло, на сьомому небі від щастя. – 7 балів.

Завдання 5. Складіть 5-6 речень на тему: «Українське слово – ключ до серця народу», використавши не менше двох іншомовних слів і один фразеологізм (підкресліть їх). – 12 балів.

РАЗОМ 35 БАЛІВ

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 7 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра
Яцика (2025–2026 н.р.)

Завдання 1. Напишіть власні роздуми (1–1,5 сторінки). Підкріпіть свої міркування прикладами з української літератури, історії або власного життя.

У повісті Олександра Довженка «Зачарована Десна» автор писав: «Людина народжується не для того, щоб зникнути безвісно, а щоб залишити по собі слід у серцях людей».

Як ви розумієте ці слова?

Який «слід» може залишити людина у світі – своїми вчинками, працею, добротою, любов'ю до Батьківщини?

Що, на вашу думку, означає жити так, щоб тебе пам'ятали?

- 12 балів – послідовно, повно розгорнуто тему роздуму;
 - висловлювання структурно завершене;
 - вжито доречні засоби зв'язку слів у реченні;
 - стилістично витримане;
 - вжито художні засоби;
 - дотримано норм сучасної української літературної мови.

Завдання 2. Замініть подані російські та/або суржикові слова та вислови їхніми чистими українськими відповідниками.

Зробити вигляд –

Приймати участь –

На протязі дня –

Являється вірним –

Обіжати (когось) –

Співпадати –

– 3 бали

Завдання 3. Запишіть подані слова правильно та доберіть до них прикметники, утворивши словосполучення. Складіть речення з виділеними словами, замінивши їх українськими відповідниками.

Де(с/сс)ерт, шос(с/сс)е, а(н/нн)отація, с(і/и)гнал, ауд(и/і)єнція,
інтер(’/...)єр, мадо(н/нн)а, б(у/ю)джет, комп(’/...)ютер, ко(лл/л)едж. – 6 балів

Завдання 4. Перепишіть текст, розставляючи пропущені розділові знаки (коми, тире, двокрапки, лапки). Підкресліть граматичні основи в усіх реченнях.

Виконайте синтаксичний розбір третього речення (вказавши тип за метою висловлювання, емоційним забарвленням, будову – просте/складне, вид зв'язку якщо складне, ускладнюючі елементи якщо є).

Літо зникло десь у полях де клекотіли птахи прийшла осінь і принесла із собою холодні дощі. Усі ми знаємо що найбільше багатство це земля. Дід Матвій завжди казав Поважайте рідну землю бо вона дасть вам силу. Ми поїхали у село але не застали дідуся вдома він поїхав на ярмарок. – 8 балів

Завдання 5. Запишіть слова за допомогою фонетичної транскрипції. Вкажіть, скільки букв і звуків у кожному слові.

Книга, співає, Львівщина, роздумують. – 4 бали

РАЗОМ 33 БАЛИ

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 8 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені
Петра Яцика (2025–2026 н.р.)

1. Розкрийте значення фразеологізмів. З двома з них складіть речення.

Брати бика за роги; піймати облизня; Піррова перемога; ходити колами;
кидати камінь за пазуху; Гордіїв вузол. – 8 балів

Правильне пояснення фразеологізму – по 1 балу

Кожне речення – по 1 балу

2. Напишіть есе на одну з тем: «Сила слова: як одне слово може змінити людину»; «Як я піклуюся про природу», «Чесність із собою – про що це для мене?» (обсяг – 1,5 сторінки) – 12 балів

- послідовно, повно розгорнуто тему роздуму;
- висловлювання структурно завершене;
- вжито доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримане;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

3. Створіть складне речення з використанням дісприкметникового звороту. Зробіть синтаксичний розбір речення. – 2 бали за створення речення (1 бал – є певні пунктуаційні чи граматичні помилки); 2 бали за синтаксичний розбір (1 бал – розбір неповний).

4. Знайдіть серед слів діалектні слова, напишіть значення цих слів. З одним із них складіть просте поширене речення: книга, паляниця, гута, маржина, вуйко, каталог, держава, жабуриння. – 6 балів. За кожне правильне слово – 0,5 бала. За складене речення – 2 бали.

5. Поставте в кличному відмінку слова: Матвій, держава, Настя, квітка, Ігор, Ілля, сонце, книга, Володимир, Анастасія. – 5 балів, за кожне правильне слово – 0,5 бала.

РАЗОМ 35 БАЛІВ

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 9 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра
Яцика (2025–2026 н.р.)

1. Напишіть твір-роздум на тему: «Як технології змінюють сучасний світ» – 12 балів.

- послідовно, повно розгорнуто тему роздуму;
- висловлювання структурно завершене;
- вжито доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримане;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

2. Запишіть синоніми до слів. З одним із синонімів створи просте поширене речення: думка, дружба, сильний, страх, плакати, швидкий, гарний, смуток, веселий. – 11 балів (9 балів – за кожний синонім, 2 бали – за речення)

3. Зробіть фонетичний розбір виокремленого слова в реченні.
Усі ми прагнемо красу природи **осягнуть**. – 2 бали

4. Знайдіть речення зі складеним дієслівним присудком. Зробіть синтаксичний розбір цього речення.

1. Сьогодні суботній вечір, роботу скінчили раініше, і він насолоджувався спокоєм і тішив себе надією на завтрашній відпочинок (В. Дрозд). 2 Ми вирішили не чекати поки бабуся приготує вечерю і пішли до найближчого кафе усі разом. 3. Яким вогнем спокутувати мушу хронічну українську доброту? (Л. Костенко) 4. Багряне сонце сутінню лісною у просвіт хмар показує кіно (Л. Костенко). 5. Талант малювати має не кожна людина. – 5 балів

5. Доповніть речення, щоб: у першому реченні було вставне слово, у другому – друга частина підрядна, у третьому – відокремлена обставина. 1. Завтра я піду до бібліотеки о третій годині. 2. Осінній день швидко спливає. 3. Марія купила сукню у новому магазині. – 6 балів (2 бали за кожне речення)

РАЗОМ 36 БАЛІВ

Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 10 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені
Петра Яцика (2025–2026 н.р.)

1. У вірші «Contra spem spero!» (Збірка «На крилах пісень») Леся Українка, утверджуючи силу людського духу, пише: Я на вбогім, сумнім перелозі Буду сіять барвисті квітки, Буду сіять крізь сльози, а все ж Буду сіять надію свою.

Проаналізуйте, що саме символізують «барвисті квітки» та «надія» на «вбогім, сумнім перелозі» в контексті життєвої та творчої позиції поетеси. Поміркуйте, яким чином цей заклик долати відчай і творити добро, незважаючи на обставини, може стати **життєвим кредо** для сучасного українця. Дайте **аргументовану відповідь** на ці питання у формі **твору-роздуму (до 2 сторінок)**. – 12 балів – послідовно, повно розгорнуто тему;

- висловлювання структурно завершене;
- вжито доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримане;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

Мінус 0,5 бала за помилку (змістову, у структурі тексту, орфографічну, лексичну, граматичну, пунктуаційну тощо).

2. Поясніть значення слова «булінг» та обґрунтуйте, чому це явище набуло особливої гостроти в умовах сучасних шкіл та соціальних мереж. Доберіть до нього максимально влучний український відповідник (або описовий зворот).

Складіть **складне речення з різними видами зв'язку** (сурядним, підрядним і безсполучниковим), використовуючи слово «булінг» чи його український відповідник. Зробіть **повний синтаксичний розбір** створеного речення: підкресліть **головні та другорядні члени** речення; дайте **загальну характеристику** речення (вид, тип зв'язку, кількість частин); накресліть **схему** речення. – 7 балів

3. Відредагуйте текст, який має ознаки стилістичної нейтральності та лексичної бідності (імітація тексту, створеного ШІ). Надайте йому ознак публіцистичного стилю (стаття до шкільної газети чи блогу), дотримуючись таких вимог: використайте **2 риторичні запитання** для посилення уваги; введіть **2 слова-оцінки** (емоційно-експресивна лексика: *захопливий, доленосний, одіозний, безпрецедентний* тощо); доречно використайте **3 будь-**

які синонімічні ряди (по 2–3 слова в ряду) для уникнення тавтології та збагачення мови.

Наша країна має значні природні ресурси, і це дає великий потенціал для розвитку. Але люди, які керують, часто використовують ці ресурси неправильно. Ми повинні змінити це, щоб майбутнє нашої країни було кращим. Усі громадяни повинні брати участь у прийнятті рішень. Ми не можемо просто чекати, поки хтось інший зробить нашу країну процвітаючою. Слід багато працювати, і тоді ми побачимо позитивні зміни. – 10 балів

4. Перепишіть слова, прибираючи скісну риску. Затранскрибуйте виділені слова.

Політико / економічний, **біло** / **сніжний**, східно / слов'янський, віце / прем'єр, суспільно / корисний, **воле** / **любний**, південно / східний, жовто / гарячий, лікарсько / виробничий, **гіпер** / **звуковий**, науково / технічний, легко / атлетичний, фізико / математичний, **важко** / **хворий**, міні / маркет, культурно / масовий, червоно / гарячий, **тьмяно** / **зелений**, екс / президент, всесвітньо / історичний. – 5 балів

5. Розподіліть подані слова у три колонки залежно від місця наголосу: колонка 1 – наголос на першому складі; колонка 2 – наголос на другому складі; колонка 3 – наголос на третьому складі.

Жалісливий, випадок, колія, добуток, видання, каталог, центнер, ненависть, одноразовий, вітчим, загадка, фаховий, рукопис, чорнозем, феномен, український, помилка, квартал, граблі, листопад. – 4 бали

РАЗОМ 38 БАЛІВ

**Критерії оцінювання виконання завдання для учнів 11 класу
II етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови імені
Петра Яцика (2025–2026 н.р.)**

1. Прочитайте речення. Замініть виділені слова та вирази стилістично нейтральними відповідниками або фразеологічними зворотами, щоб підвищити емоційність та образність вислову, уникаючи при цьому русизмів. Поясніть значення одного із заміненних фразеологізмів.

Необхідно швидко **вирішити** цю **проблему**, бо вона **дуже важлива** для нашої громади. Молодий політик **вже багато чого навчився** і тепер може **спокійно** обговорювати складні питання. Він **довго працював** і нарешті досяг **мети**. – 6 балів

2. Перепишіть речення, розставляючи пропущені розділові знаки та розкриваючи дужки (де це необхідно). Зробіть повний синтаксичний розбір (схема, характеристика, види зв'язку) третьої частини цього речення.

Як/би не хотілося забути минуле (не)легке воно (за)лишиться (не)відємною частиною нашої ідентичності (але)ж саме тому що ми пам'ятаємо ми (з)можемо побудувати (по)справжньому не(залежне) майбутнє. – 7 балів

3. Виправте помилки у наведених реченнях, пов'язані з утворенням форм слів (відмінювання, ступені порівняння) та неправильним наголошуванням.

Більша половина робіт була готова вчасно, завдяки нашим самим кращим студентам. На протязі вікенду ми плануємо поїздку до нашої **нові́ї** **це́ркви**, де відбудеться **чита́ння** **фено́мену** української поезії. Прийшов **ста́рий** професор і вручив грамоту **десятьом** лауреатам, котрі **самий** більш заслужили на цю відзнаку. (Виділені слова потрібно правильно наголосити, інші помилки – виправити в тексті). – 5 балів

4. Прочитайте уривок із поезії. Визначте його стиль та жанр. Проаналізуйте, які художні засоби (тропи та стилістичні фігури) використано в тексті, наведіть не менше чотирьох прикладів з тексту, пояснюючи їхню роль.

О земле рідна! Скільки болю й слави Прийняла ти на скроні сиві свої.
Ми – не безликий натовп, ми – отава, Що виростає після буревіїв. А час, як
спраглий вітер, все летить, І кожне серце – непоборний мур. Бо правда не
вмирає, а горить, Долаючи завіси всіх цензур. – 8 балів

5. Напишіть есе-роздум обсягом не менше 1,5 сторінки на запропоновану тему, демонструючи глибокі знання з мови та літератури, логічність викладу та власну аргументовану позицію.

Чи є мова лише засобом спілкування, чи вона є «генетичним кодом» нації? – 12 балів

- послідовно, повно розгорнуто тему;
- висловлювання структурно завершене;
- вжито доречні засоби зв'язку слів у реченні;
- стилістично витримане;
- вжито художні засоби;
- дотримано норм сучасної української літературної мови.

Мінус 0,5 бала за помилку (змістову, у структурі тексту, орфографічну, лексичну, граматичну, пунктуаційну тощо).

РАЗОМ 38 БАЛІВ